

рѣчъ на діяволъ-тъ. — Исторія-та на това необыкновено и любопытно явленіе до сега е была съвсѣмъ захвърлена и поради това е още тъмна и неизвѣстна. Ние тукъ ще приведемъ само слѣдующіи разсказъ, за показатоличванье-то на Пловдивски-тѣ павлиkenе (богумили), разсказъ, който колко годѣ може ни да понятіе за причина-та на това явленіе. — Тѣ не сѫ имали свой духовенъ начальникъ, както друга-та рая, който да ги представлява и защищава предъ Царско-то правителство, и поради това сѫ трѣпѣли много неправди и кривди, безъ да е имало, кой да ся застѣжши за тѣхъ. Доведени до едно крайно състояніе чрезъ своето беззащитно положеніе, тѣ на 1829 год. сѫ ся обрѣщали съ просба къмъ тогавашніи Пловдивски митрополитъ (Никифоръ?) за да ги вземе подъ свое покровителство, като му сѫ се обѣщавали при това, че щѣтъ се присъединѣтъ къмъ православна-та църква. Но тази имъ просба е была отхвърлена, и тѣ тогава сѫ били принѣдени да прибѣгнатъ съ такова предложеніе, при агенти-тѣ на католическа-та пропаганда, които и на радо срѣдце сѫ побрѣзали да ги вземѣтъ на рѣка ¹⁷⁾). Съ подобенъ начинъ, види се, били сѫ покатоличени павлиkenе-тѣ и по други-тѣ мѣста въ Блѣгарія. По-горѣ казахме че брой-тѣ на покатоличени-тѣ до сега Блѣгаре се простира до 50 или най-много до 60 хилѣди; отъ тѣхъ само половина-та, най-що около 30,000 хилѣди, живѣнѣтъ въ Блѣгарія, а именно ¹⁸⁾:

4,000, между Свищовъ и Никополь.

12,000 въ Пловдивъ и въ околности-тѣ му.

¹⁷⁾ Виж. О Асѣню 26, 27. Трѣбва да забѣлежимъ при това че авторъ-тѣ на тази книга не вѣро е мыслилъ, че Павлиkenе-тѣ сѫ приели католическа вѣра „въ врѣмя кръстоноснѣ походъ.“ Въ това се лѣжатъ и много още иноземни писатели. —

¹⁸⁾ Вземаме тѣзи подробности изъ Bulgarische Fragmente Каница: Oesterr. Revue 1864, ч. 7. стр. 237.